

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫС

Oқу құралы

*Жалпы редакциясын басқарған
профессор Г.С. Әбдірайымова*

Алматы
«Қазақ университеті»
2014

ЭОЖ 316
КБЖ 65. 272
Э 53

*Баспаға әт-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
философия және саясаттану факультетінің Гылыми кеңесі және
Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған*

Пікір жазғандар:

социология ғылымдарының докторы, профессор *Ш.Е. Жаманбаева*
социология ғылымдарының докторы, профессор *М.А. Эбішев*
социология ғылымдарының докторы, профессор *Р.Б. Итальмасова*

Ә 53 Әлеуметтік жұмыс: оку құралы / Жалпы редакциясын басқарған профессор Г.С. Әбдірайымова. – Алматы: Қазақ университеті, 2014. – 548 б.

ISBN 978-601-04-0365-9

«Элеуметтік жұмыс» мамандығы бойынша дайындалған бұл оқу куралында отандық және шетелдік элеуметтік жұмыстың теориялық-әдістемелік және тәжірибелік мәселелері камтылған. Оқу куралында элеуметтік жұмыс жеке ғылым саласы ретінде қарастырылып, онда элеуметтік жұмыс теориясы мен тәжірибесі, элеуметтік жұмыстың арнайы технологиялары, элеуметтік-медициналық жұмыс негіздері, элеуметтік жұмыс психологиясы, элеуметтік мемлекет негіздері, элеуметтік жұмыстың құқықтық жағынан камтамасыз етілуі, элеуметтік жұмыстағы үйімдестіру, экімшілік және басқару сиякты мәселелер талданған.

Оку құралы жоғары оқу орындары философия және саясаттану факультеттерінің студенттері мен магистранттарына, сондай-ақ әлеуметтік жұмыстың теориялық және тәжірибелік салалары бойынша қызығушылық танытатын қалың оқырманға арналған.

ЭОЖ 316

© Авторлық ұжым, 2014
© Әл-Фараби атындағы КазҰУ, 2014

ISBN 978-601-04-0365-9

АЛФЫ СӨЗ

Қоғамдық өмірдің күрделі құрылымда тік жұмыс. Қазақстанда әлеуметтік жұмысмен дамыту, негізінен, екі бағытта – ғылыми-пәнди дамыту және кәсіби әлеуметтік жұмыс катар арнайы әлеуметтік қызмет көрсетудегі жүзеге асырылады.

- Элеуметтік жұмыс ғылым саласы ретінде гілі бір іс-әрекеттерін, яғни элеуметтік лы объективті білімдерді өндеп, теорияның іс-әрекеттерді зерттейді. Элеуметтік мүгедектердің, отбасылардың және жеке мәселелерін шешуге бағытталған мемлекеттік жеке меншік ұйымдардың кәсіби және ретінде түсінуге болады. Элеуметтік жұмыс әдістерін талдау, элеуметтік мәселелерді мен технологияларын өндөу – элеуметтік ретіндегі бүтінгі күнгі басты міндеттерінің

Қазіргі таңда әлеуметтік жұмыс таралылымдар жүйесі интегративті және қолдаулы әлеуметтік білімдердің жеке саласына жағдай

Қазақстанда әлеуметтік жұмыс ғылдайтын қалыптасу деңгейінде әрі оған белгілері тән. Соңғы жылдары Қазақстада дарында арнайы кафедралар ашылып, «Әлеуметтік қызметтер көрсету» атты журнал «Әлеуметтік қызметкерлер мен мүгедек қоғамдық бірлестігі жұмыс істейді.

Қазіргі қазақстандық қоғамда «әлеуметтік өзгерістерді жүзеге асыруға,

МАЗМҰНЫ

ұйымдағы жұмыстар есебімен олардың орындалу тәртібінің амтамасыз етілуі үшін істелінетін жұмыстар тәртібі жасалаша: ұйымдарға енгізілген істелінетін жұмыстар жүйесі, олардың құтталынуы мен мерзімі көрсетіледі.

Өзін-өзі бакылау сұрақтары

1. Әлеуметтік қызметке органдың тікелей әсерлерін көлтіріңіз.
2. Әлеуметтік қызметке сыртқы органдың қандай жанама әсерлерін кепал етеді?
3. Ұйымдық құрылымды күру негізі қандай ұстанымдарға негізделген?
4. Әлеуметтік жұмысты басқаруда қандай ұйымдастыру құрылымдары олданылады?
5. Әлеуметтік жұмыстағы коммуникациялық үдерісті ашыңыз.
6. Тұлғааралық қарым-қатынас кезінде туындайтын кедергілерді және оларды шешу жолдарын атанаңыз.
7. Ұйымдастырушылық қарым-қатынас кезінде туындайтын кедергілерді және оларды шешу жолдарын атанаңыз.
8. Әлеуметтік жұмыс менеджментінің берер мағынасын түсіндіріңіз?
9. Әлеуметтік жұмысты басқарудағы объекті мен субъектінің түсінігін аныңыз?
10. Әлеуметтік қызмет көрсету мен әлеуметтік кепіл беру органдарының іске асырады? Қызметтерін көрсетіңіз?

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Менеджмент социальной работы: учебное пособие / Под ред. И. Комарова и А.И. Войтенко. – М.: Владос, 1999.
2. Зубкова Т.С., Тимошина Н.В. Организация и содержание работы по социальной защите женщин, детей и семьи: учебное пособие. – М.: Издательский центр «Академия», 2003.
3. Проблемы современного менеджмента и управления персоналом в социальном учреждении // Вестник психосоциальной и коррекционно-реабилитационной работы. – №4. – 2001. – С.13-30.
4. Савинов А.Н., Зарембо Т.Ф. Организация работы органов социальной защиты: учебное пособие. – М.: Высшая школа, 2001.

АЛҒЫ СӨЗ

I бөлім. ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫС ФЫЛЫМИ СОЦИОЛОГИЯ

- (социология ғылымдарының докторы, профессор Г.С. Әбдірайымова, аға оқытушы Д.Н. Нұрғашев).....
 1.1. Әлеуметтік жұмыс фылымы білімнің мәдениеттік қызығындағы әдістері.....
 1.2. Әлеуметтік жұмыстың негізгі ұстанымдары.....
 1.3. Әлеуметтік жұмыстың мақсаттары мен миссиясы.....

II бөлім. ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫС ТЕОРИЯ МЕН ТӘЖІРИБЕСІ

- 2.1. Әлеуметтік қызметкердің дайындаудың мәдениеттік қызығындағы әдістері (социология ғылымдарының докторы, профессор Г.С. Әбдірайымова).....
 2.2. Әлеуметтік жұмыстың казіргі замандағы мәдениеттік қызығындағы әдістері (социология ғылымдарының докторы, профессор С.М. Дүйсенова).....
 2.3. Әлеуметтік жұмыс саласындағы халықаралық мәдениеттік қызығындағы әдістер (социология ғылымдарының докторы, профессор Г.С. Әбдірайымова).....

III бөлім. ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫСТАҢ АРХИТЕКТОНОЛОГИЯЛАРЫ

- 3.1. Әлеуметтік жұмыстың технологиясындағы мәдениеттік қызығындағы әдістер (социология ғылымдарының докторы, профессор И.С. Сарыбеков).....
 3.2. Жастармен әлеуметтік жұмыс (социология ғылымдарының докторы, профессор Г.С. Әбдірайымова).....
 3.3. Мигранттармен және босқындармен әлеуметтік жұмыс (социология ғылымдарының докторы, профессор К.А. Авсыдыкова).....
 3.4. Пенитенциарлы мекемедегі әлеуметтік жұмыс (социология ғылымдарының докторы, профессор А.М. Чинасилова).....
 3.5. Тәуекел тобына жаткызылтының баласындағы мәдениеттік қызығындағы әдістер (социология ғылымдарының докторы, профессор З.Ж. Жаназарова; социология ғылымдарының докторы К.А. Авсыдыкова)

3.6. Мұтедектермен әлеуметтік жұмыс (социология ғылымдарының докторы, профессор Г.О. Абдикерова) 319

IV бөлім. ӘЛЕУМЕТТІК-МЕДИЦИНАЛЫҚ ЖҰМЫСТЫҢ НЕГІЗДЕРІ (социология ғылымдарының кандидаты, доцент Т.А. Морозова; оқытушы С.М. Болысбаева) 342
4.1. Әлеуметтік-медициналық жұмысқа кіріспе 342
4.2. Әлеуметтік-медициналық жұмыс технологиялары 364

V бөлім. ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫСТАҒЫ ПСИХОЛОГИЯ
(аға оқытушы А.Т. Омарова) 415
5.1. Әлеуметтік жұмыс және психология. Әлеуметтік жұмыстың қалыптасу тарихы және оның психологиямен байланысы. Әлеуметтік жұмыстағы психология пәні, құрылымы және функциясы 415
5.2. Тұлға типологиясы 424
5.3. Әлеуметтік жұмыстағы психологияның тәжірибелі мәселелері. Диагностиканың психотехнологиялары 440
5.4. Коррекция және реабилитация психотехнологиясы 441

VI бөлім. ӘЛЕУМЕТТІК МЕМЛЕКЕТТІҢ НЕГІЗДЕРІ
(социология ғылымдарының кандидаты, доцент М.М. Маульшариф) 445
6.1. Қазақстанда әлеуметтік мемлекет құрудың алғышарттары 446
6.2. Әлеуметтік мемлекет ұғымы мен мәні 447
6.3. Жалпыға ортақ әл-ауқат мемлекет тұжырымдамасы 450
6.4. Әлеуметтік мемлекеттің Еуропа елдерінде дамуы 452
6.5. Әлеуметтік мемлекет қызметтері 454
6.6. Әлеуметтік мемлекет принциптері 458
6.7. Әлеуметтік саясат үлгілері және оны құрастырудың негізгі принциптері 463
6.8. Лайықты (сапалы) өмір деңгейінің халықаралық және отандық терминдері, критерийлері және өлшемдері 468

VII бөлім. ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫСТЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТІЛУІ (социология ғылымдарының докторы, профессор Г.О. Абдикерова; социология ғылымдарының кандидаты, доцент Г.А. Кенжакимова) 476
7.1. Әлеуметтік жұмыстың құқықтық қамтамасыз етілуі: ұғымы, қызметі және мазмұны 476

7.2. Әлеуметтік жұмыс обьекттерінің мәселелері
7.3. Қазақстан Республикасы тұрғындағы коргаудың қызметтері
7.4. Адам потенциалы – мемлекеттің азаматтық жетілдіруінің көрінісі ретіндегі

VIII бөлім. ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫСТАҒЫ ӘКІМШІЛІК ЖӘНЕ БАСҚАРУ (социология ғылымдарының докторы, доцент Б.Н. Кылышбаева; аға оқытушы С.М. Дүйсенова)
8.1. Әлеуметтік жұмыстағы үйымдастырылған мемлекеттің басқаруға кіріспе
8.2. Үйым және оның сипаттамасы
8.3. Шешім, сипаты және оған қатысушылар

Оқу басылымы

НЕУМЕТТИК ЖҰМЫС

Oқу құралы

*едакциясын басқарған профессор
Г.С. Әбдірайымова*

*Редакторы К. Саркенова
журнада беттеген Г. Шаккозова
басын көркемдеген Р. Сқаков*

ИБ № 6879

2014 ж. қол қойылды. Пішімі 60x84/16.
т. Сандық басылыш. Тапсырыс №1774.
мы 100 дана. Бағасы көлісімді.
ындағы Қазақ ұлттық университетінің
азак университеті» баспасы.
маты қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.
верситеті» баспаханасында басылды.